

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas Nr.LV 90000048152, Pils iela 16, Sigulda, Siguldas novads, LV-2150
tālrunis: 67970844, e-pasts: pasts@sigulda.lv
www.sigulda.lv

Domes sēdes protokola izraksts

2022.gada 19.maijā

Siguldā

Nr. 11

52. §**Par līdzdalības izbeigšanu SIA “Krimuldas doktorāts”**

Ziņo: Juridiskās pārvaldes vadītājas vietnieces p.i. A. Kalniņa

Debatēs piedalās R. Ādamsons, A. Pētersone, E. Eisaks

Viedokli sniedz R. Ceplis, J. Zarandija

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Likums) 7. panta pirmo daļu publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Likuma 4. panta nosacījumiem. Minētā panta otrā daļa paredz, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver:

1. vērtējumu attiecībā uz atbilstību Likuma 4. panta nosacījumiem, proti, vai līdzdalība kapitālsabiedrībā atbilst kādam no Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem;

2. vispārējo stratēģisko mērķi.

Ņemot vērā minēto, Siguldas novada pašvaldības domei (turpmāk – Dome) ir jāpieņem lēmums, izvērtējot Siguldas novada pašvaldības līdzdalības atbilstību sabiedrībā ar ierobežotu atbildību “Krimuldas doktorāts” (turpmāk – Sabiedrība) Likuma 4. panta nosacījumiem, proti, vai Sabiedrības komercdarbības veikšana atbilst kādam no VPIL 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem, kā arī jānosaka Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis.

Saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības rīkotā iepirkuma “Siguldas novada pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtējums un kapitālsabiedrību darbības efektivitātes izvērtējums” rezultātā noslēgto līgumu, tika veikts padziļināts pašvaldības līdzdalības Sabiedrībā izvērtējums un arī Sabiedrības darbības efektivitātes izvērtējums, ko Dome ņem vērā šī lēmuma sagatavošanā un pieņemšanā. Pašvaldības līdzdalības un Sabiedrības darbības efektivitātes izvērtējuma veicējs ir sniedzis ieteikumus attiecībā uz Sabiedrības turpmāko darbību.

1. Par atbilstību VPIL 88. pantam

1.1. Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, kā arī veicināt iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu un sportu.

Minētā likuma 14. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības veidot pašvaldību iestādes, dibināt biedrības vai nodibinājumus, kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās. Ārstniecības likuma 54. panta pirmā daļa paredz, ka ārstniecības iestādi var izveidot valsts institūcijas, pašvaldības, fiziskās vai juridiskās personas.

1.2. Sabiedrība ir ambulatorā ārstniecības iestāde, kas sniedz primāros veselības aprūpes pakalpojumus Siguldas novada Krimuldas pagasta iedzīvotājiem. Vienlaikus Sabiedrības sniegtos veselības aprūpes pakalpojumus var saņemt un arī saņemt citu Siguldas novada pagastu un arī citu novadu iedzīvotāji. Sabiedrībā ir reģistrētas divas ģimenes ārstu prakses. Sabiedrība sniedz ģimenes

ārsta aprūpes pakalpojumus kopumā 3596 pacientiem, kas ir 97% no visu Krimuldas pagasta iedzīvotāju skaita. Sabiedrība tās pacientiem sniedz arī ārstu komisijas pakalpojumus.

Siguldas novada pašvaldībai Sabiedrībā pieder 100% kapitāla daļas. Sabiedrības finanšu apgrozījumu veido Sabiedrības sniegtie medicīnas pakalpojumi. Sabiedrības pamatdarbības veids ir Sabiedrībā nodarbināto ģimenes ārstu sniegtie primārie veselības aprūpes pakalpojumi. Sabiedrība sniedz arī maksas papildpakalpojumus – ārstu komisijas pakalpojumus Sabiedrības pacientiem, kas arī ir daļa no veselības aprūpes.

Latvijas Republikas Satversmes 111. pants paredz, ka valsts aizsargā cilvēku veselību un garantē ikvienam medicīniskās palīdzības minimumu. Satversmes tiesa ir secinājusi, ka no Satversmes 111. panta izriet valsts pienākums izveidot atbilstošu veselības aizsardzības sistēmu.¹ Valstij ir pienākums gādāt par veselības aprūpes iestāžu, pakalpojumu, aprīkojuma un zāļu esamību un pieejamību, kā arī citiem apstākļiem, kas ietekmē personu iespējas sasniegt visaugstāko veselības līmeni.² Pašvaldības ir daļa no valsts pārvaldes sistēmas. Līdz ar to no Satversmes 111. panta izrietošie valsts pienākumi ir attiecināmi arī uz pašvaldībām, ievērojot normatīvajos aktos noteikto kompetences sadalījumu. Tādēļ Sabiedrība, nodrošinot primārās veselības aprūpes pakalpojumus Krimuldas pagasta iedzīvotājiem, īsteno pašvaldības autonomo funkciju – nodrošina veselības aprūpes pieejamību.

1.3. VPIL 88. panta pirmā daļa paredz šādus nosacījumus publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā:

- 1.3.1. tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 1.3.2. publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 1.3.3. tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Kamēr likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no iepriekš minētajiem nosacījumiem.

Izvērtējot VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktos gadījumus, konstatējams, ka Sabiedrības pamatdarbība atbilst, pirmkārt, VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktā minētajam nosacījumam – tiek novērsta tirgus nepilnība situācijā, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā. Šobrīd Siguldas novada Krimuldas pagastā nedarbojas citas privātās ģimenes ārstu prakses. Ģimenes ārstu privātprakses darbojas citviet Siguldas novadā. Taču, vadoties pēc Nacionālā veselības dienesta datiem, secināms, ka tikai pieciem ģimenes ārstiem vēl nav pilna prakse, tai skaitā pie viena Sabiedrības ģimenes ārsta. Turklāt Krimuldas pagasta iedzīvotāju veselības aprūpei svarīgi ir saglabāt ģimenes ārstu sniegto pakalpojumu pieejamību tuvu dzīvesvietai. Atbilstoši Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas sniegtajai informācijai Latvijā kopumā trūkst ārstu, kas vēlas veidot ģimenes ārstu privātprakses lauku teritorijās. Arī Sabiedrībā strādājošie ģimenes ārsti nav izrādījuši vēlmi Krimuldas pagastā izveidot savu privātpraksi. Tādēļ nav sagaidāms, ka privātie tirgus dalībnieki šobrīd varētu pilnībā aizstāt Sabiedrības sniegtos veselības aprūpes pakalpojumus un nodrošināt nepieciešamo pieejamības līmeni Krimuldas pagasta iedzīvotājiem.

Otrkārt, Sabiedrības pamatdarbība atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā minētajam nosacījumam – Sabiedrības darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas un visas valsts attīstībai. Veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana ir viena no pašvaldības autonomajām funkcijām. Turklāt veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība ietilpst konstitucionāla ranga cilvēka pamattiesību uz veselību tvērumā. Minētais ir nostiprināts arī Ārstniecības likuma 3. panta pirmajā daļā, kas paredz, ka veselība ir fiziska, garīga un sociāla labklājība, valsts un tautas pastāvēšanas un izdzīvošanas dabiskais pamats.

¹ Satversmes tiesas 2013. gada 9. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2012-14-03 12. punkts.

² Satversmes tiesas 2010. gada 9. marta sprieduma lietā Nr. 2009-69-03 8.1. punkts.

Arī Siguldas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021. – 2045. gadam paredz, ka veselības aprūpi Siguldas novadā primāri nodrošina citastarp doktorāts Raganā (Sabiedrība).

Ievērojot minēto, Siguldas novada pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā šobrīd atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Vispārējais stratēģiskais mērķis

2.1. Siguldas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2021. – 2045. gadam kā viens no stratēģiskajiem mērķiem izvirzīts – dzīves telpa ar kvalitatīvu publisko infrastruktūru, pakalpojumiem un drošu vidi. Siguldas novada galvenā prioritāte ir iedzīvotājs – katra cilvēka labklājība kā plašs sociālo un ekonomisko apstākļu kopums, ko raksturo plašs veselības aprūpes pakalpojumu klāsts. Attīstīti un pieejami veselības aprūpes pakalpojumi uzlabo sociālās vides drošības līmeni. Pašvaldības mērķis ir pēc iespējas ilgākā laikā saglabāt esošo un uzlabot veselības pakalpojumu pieejamību ne tikai Siguldas pilsētā, bet arī novada nozīmes attīstības centros, kur veselības aprūpi nodrošina ģimenes ārsti. Viens no novada nozīmes attīstības centriem ir Ragana, kur jau vēsturiski ir attīstīta primāro veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, ko nodrošina Sabiedrība.

2.2. Siguldas novada Attīstības programmā 2021. – 2027. gadam paredzēts rīcības virziens “Veselības aprūpe”, kas ietver uzdevumus veicināt veselības aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumu daudzveidību, kvalitāti un pieejamību, kā arī veicināt veselības aprūpes iestāžu un infrastruktūras attīstību.

2.3. Likuma “Par pašvaldībām” 15. panta 6. punkts paredz, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir veselības aprūpes pieejamības nodrošināšana. Ārstniecības likuma 3. panta pirmā daļa noteic, ka veselības aprūpe ir veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju īstenots pasākumu komplekss pacienta veselības nodrošināšanai, uzturēšanai un atjaunošanai.

Sabiedrības darbības mērķim ir jāatbilst pašvaldības stratēģiskajos dokumentos noteiktajiem mērķiem, likuma “Par pašvaldībām” 15. panta pirmās daļas 6. punktā noteiktajai pašvaldības autonomajai funkcijai un Ārstniecības likumā paredzētajam. Tādēļ Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis nosakāms šādi: **nodrošināt veselības aprūpes pieejamību, sniedzot kvalitatīvus un pieejamus primārās veselības aprūpes pakalpojumus Krimuldas pagasta iedzīvotājiem, un veicināt Krimuldas pagasta iedzīvotāju veselību.**

Minētais parāda, ka Sabiedrība sniedz pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības teritorijas attīstībai un sociālās vides drošībai. Tomēr, lai gan Krimuldas pagastā ģimenes ārstu pakalpojumus privātie tirgus dalībnieki nesniedz, nav nekādu juridisku vai citu ierobežojumu, kāpēc privātie tirgus dalībnieki izrādot interesi un iniciatīvu nevarētu nodrošināt primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Krimuldas pagasta iedzīvotājiem pieejamā veidā dzīvesvietas tuvumā. Izvērtējot iespējamās juridiskās darbības formas izmaiņas, Dome saskata nepieciešamību uzsākt sarunas ar Sabiedrībā nodarbinātajiem ģimenes ārstiem par privātprakses atvēršanu.

Ievērojot iepriekš minēto, pamatojoties uz likuma “Par pašvaldībām” 14. panta pirmās daļas 1. punktu, 15. panta pirmās daļas 6. punktu, Ārstniecības likuma 54. panta pirmo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmo daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un otro daļu, 9. panta pirmo daļu, kā arī ņemot vērā Finanšu komitejas 2022. gada 19. maija sēdes atzinumu (prot. Nr.5, 13, §), atklāti balsojot ar 14 balsīm par (R. Ādamsons, Z. Berdinska, A. Caucis, D. Dukurs, A. Garančs, R. Kalvāns, L. Kumskis, U. Mitrevics, A. Pētersone, L. Sausiņa, E. Viļķina, K. Zaļais, J. Zilvers, M. Zīverts), pret – nav, atturas – nav, nepiedalās – 1 (E. Eisaks), **dome nolemj:**

1. Izbeigt Siguldas novada pašvaldības tiešo līdzdalību SIA “Krimuldas doktorāts”, reģistrācijas Nr. 40003171701, juridiskā adrese Saules iela 1A, Ragana, Krimuldas pagasts, Siguldas novads, LV-2144.
2. Uzdot izpilddirektora palīdzēi kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumos Ramonai Čunkurei organizēt visas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar līdzdalības izbeigšanu SIA “Krimuldas doktorāts” līdz 2023. gada 29. decembrim.

Sēdes vadītājs:

(paraksts)

U. Mitrevics

Izraksts pareizs

Siguldas novada pašvaldības Klientu pakalpošanas pārvaldes
Dokumentu pārvaldības nodaļas domes sekretāre Elīna Dakša
Siguldā, 2022.gada 24.maijā